

informator saveznog zavoda za standardizaciju

JESTE LI SE POSTARALI DA I DALJE PRIMATE JUS INFORMACIJE?

Savezni zavod za standardizaciju revidira spisak primalaca JUS informacija. Spisak će se formirati na osnovu primljenih prijava; obrazac je bio dat u prilogu JUS informacija br. 13, 14 i 20.

Molimo vas da proverite da li ste dostavili popunjenu prijavu na naznačenu adresu. Ukoliko niste, učinite to na obrazcu, iz prethodnih brojeva JUS informacija, najkasnije do 1. decembra 1983. godine.

Od 1. januara 1984. godine lista primalaca JUS informacija biće sastavljena samo na osnovu popunjenih obrazaca—prijava.

ODRŽAN KONSTITUCIONI SASTANAK KOMISIJE ZA KOORDINACIJU JUGOSLOVENSKE STANDARDIZACIJE U OBLASTI NAFTE I GASA

Komisija za koordinaciju jugoslovenske standardizacije u oblasti nafte i gasa održala je svoj konstitucioni sastanak 1983.10.14 u Saveznom zavodu za standardizaciju. Komisija je obrazovana u skladu sa inicijativama definisanim u zaključcima savetovanja na temu „Nafta i standardizacija“ koje je održano u Zadru u martu 1982. godine. U proteklom periodu zaključke savetovanja razradila je za to obrazovana radna grupa u obliku Programa rada na jugoslovenskoj standardizaciji u oblasti nafte i gasa, koji je dobio punu podršku u Opštem udruženju organizacija naftne privrede Jugoslavije pri Privrednoj komori Jugoslavije i šire. U Komisiji su angažovani predstavnici naftne privrede — proizvodnja, prerada nafte i gasa, prometne i kontrolne organizacije, saveznih organa i organizacija i JNA, prosvetno-naučnih institucija i stručnih udruženja — JUGOMA, JUDIMK, JUREM itd. Rad Komisije su, u uvodnim izlaganjima, pozdravili direktor SZS Vukašin Dragojević i zamenik direktora SZS dr Milan Spasić, podvlačeći značaj i obaveze Komisije u budućem razvoju jugoslovenske standardizacije u oblasti nafte i gasa.

Nakon konstituisanja i usvajanja poslovnika o radu Komisije stručni saradnici SZS angažovani na zadacima u svim oblastima od interesa za naftu i gas — proizvodnja, prerada nafte i petrohemijske, transport i skladištenje, oprema za naftu i procesnu industriju, bezbednost i zaštita čovekove okoline, informisali su prisutne o predlogu programa i plana rada SZS u narednom periodu.

Komisija je u celini dala podršku podnetom materijalu i odlučeno je da se za naredni sastanak, u decembru 1983. godine, uz plan rada SZS u konačnoj verziji, prezentira i materijal o problematici razvoja standardizacije u svim tim oblastima radi razmatranja i utvrđivanja daljih pravaca nužnog delovanja u cilju racionalnog iskorišćenja raspoloživih materijalnih i stručnih potencijala.

Za predsednika Komisije izabrana je Marija Vukelić, dipl. hem., rukovodilac službe za dokumentaciju i standardizaciju u RO INA-Rafinerija nafte Rijeka, a za zamenika predsednika Srboљub Stojković, dipl. ing. šef grupe za rudarstvo i metalurgiju SZS.

„JUS informacije“ su separat biltena „Standardizacija“ i izlaze 1. i 15. u mesecu. Bilten „Standardizacija“ izlazi dvomesečno i sadrži sledeće stalne rubrike: „Objavljeni jugoslovenski standardi“, „Ovlašćene organizacije za atestiranje“, „Primljeni standardi međunarodnih organizacija ISO i IEC i regionalne organizacije SEV“, i kalendar zasedanja ovih organizacija“, „Primljeni važniji inostrani standardi“.

„JUS informacije“ su besplatne a bilten „Standardizacija“ se naplaćuje 50 dinara po jednom primerku (godišnja pretplata iznosi 300. — dinara).

Glasila se mogu naručiti preko prodavnice Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penzića Krcuna 35, pošt. fah. br. 933 ili na evidentni račun 60802—845—614.

A N O T A C I J E

NACRTA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I NACRTA REVIZIJE STANDARDA

Nacrte jugoslovenskih standarda i nacrt revizije standarda koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije za standarde Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Svi tekstovi nacrt standarda i nacrt revizije standarda su umnoženi i dostavljeni članovima komisija-predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe.

Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti nacrti se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima standarda **1. februar 1984. godine;**
- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa nacrtima revizije standarda **1. decembar 1983. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili tekstove nacrt standarda i nacrt revizije standarda mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, odgovarajućoj grupi, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, sa zahtevom da im se isti dostave.

IZ GRUPE ZA MAŠINSTVO

Iz oblasti tehničkih crteža

Revizija

JUS M.A0.072 — Crteži u mašinstvu. Uprošćeno prikazivanje navoja

JUS M.A0.073 — Crteži u mašinstvu. Uprošćeno prikazivanje opruga

JUS M.A0.074 — Crteži u mašinstvu. Uprošćeno prikazivanje zupčanika

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

A. Iz oblasti uticaja okoline (klimatska i mehanička ispitivanja)

JUS N.A5.772 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qc: Zaptivenost kućišta prema ispuštanju gasa

JUS N.A5.773 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qd: Zaptivenost kućišta prema isticanju tečnosti

JUS N.A5.864 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Qk: Ispitivanje zaptivenosti ispitnim gasom. Metoda ispitivanja masenim spektrometrom

JUS N.A5.865 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Ql: Ispitivanje zaptivenosti u posudi za pritisak (bombi)

JUS N.A5.787 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Uc: Mehanička izdržljivost priključaka pri uvijanju

JUS N.A5.788 — Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Postupak Ud: Mehanička izdržljivost priključaka i pribora za pričvršćenje na delovanje obrtnog momenta

B. Iz oblasti elektromedicinskih uređaja

JUS N.S5.602 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Ispi-

tivanje elektromedicinskih uređaja i opreme za praćenje i nadzor elektrokardiograma pacijenta.

JUS N.S5.603 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Merenje odvodne struje kroz pacijenta kod respiratora i uređaja za inhalacionu anesteziju.

JUS N.S5.604 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Merenje dielektrične čvrstoće i izlazne snage uređaja za kratkotalasnu terapiju.

JUS N.S5.605 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Ispitivanje visokofrekventnih hirurških noževa.

JUS N.S5.606 — Elektromedicinski uređaji i oprema. Ispitivanje srčanih defibrilatora i defibrilatora sa monitorom.

C. Iz oblasti radio-frekvencijskih kablova

JUS N.C6.052 — Savitljivi koaksijalni kablovi za radio-frekvencije RF75-4-9.

JUS N.C6.011 — Kablovi za radio-frekvencije. Metode merenja slabljenja (Revizija).

JUS N.C6.015 — Kablovi za radio-frekvencije. Ispitivanje stabilnosti kapacitivnosti pri promeni temperature kablova (Revizija).

JUS N.C6.016 — Kablovi za radio-frekvencije. Ispitivanje stabilnosti slabljenja pri promeni temperature kabla. (Revizija).

JUS N.C6.017 — Kablovi za radio-frekvencije. Ispitivanje termičke stabilnosti kablova usled izlaganja krajnjim temperaturama (Revizija).

JUS N.C6.018 — Kablovi za radio-komunikacije. Ispitivanje deformacije dielektrika (Revizija).

IZ GRUPE ZA HEMIJU

Iz oblasti nafte i naftnih proizvoda

U JUS informacijama broj 13. od 1983.07.01 anotirana je javna diskusija nacrt standarda:

JUS B.H8.012 — Nafta i naftni proizvodi. Preciznost metoda ispitivanja. Određivanje i primena.

Rok za dostavljanje primedbi na nacrt ovog standarda produžava se do 1983.12.01.

O B A V E Š T E N J E

o prijavljivanju organizacija udruženog rada u svrhu dobijanja ovlašćenja za atestiranje

A. Čeličnih boca za propan-butan gas, sa ventilom:

U „Službenom listu SFRJ“, broj 53/83. god., objavljena je:

Naredba o obaveznom atestiranju čeličnih boca za propan-butan gas, sa ventilom, koja stupa na snagu 1984-10-07.

Pozivamo zainteresovane organizacije udruženog rada da podnesu prijavu Saveznom zavodu za standardizaciju (Sektor za obezbeđenje kvaliteta proizvoda i usluga), radi dobijanja ovlašćenja za atestiranje čeličnih boca za propan-butan gas, sa ventilom.

Prijavljenim organizacijama, Savezni zavod za standardizaciju će dostaviti potreban obrazac-zahtev, koji treba popuniti radi dobijanja ovlašćenja u skladu sa navedenom Naredbom.

ODRŽANI SASTANCI

1. Sastanak Komisije za standarde za alat i pribor održan je 18. oktobra 1983. godine u Saveznom zavodu za standardizaciju.

Na sastanku su usvojeni definitivni tekstovi sledećih nacrt standarda:

- JUS K.D3.024 i JUS K.D3.043 za spiralne burgije,
- JUS K.G3.310, JUS K.G3.315 i JUS K.G3.316 za stezne glave i
- JUS K.A2.013 za grupe primene alata.

Prednacrt za ureznike JUS K.D6.030 do JUS K.D6.036 (prema odgovarajućim standardima DIN-a) Komisija nije usvojila, a prednacrt JUS M.B0.600 i JUS K.D6.010 usvojiće nakon napred pomenutih prednacrt.

Na Komisiji je dogovoreno po ovom pitanju sledeće:

- da prednacrt standarda za ureznike, koji su potpuno saglasni standardima ISO 259, ISO 2283 i ISO 2284, izradi predradstavnik SZS uz saradnju predstavnika FRA—Čačak i IA—Trebinje;
- da se postojeći standardi za ureznike JUS K.D6.050 i JUS K.D6.051 stave van snage, pošto nisu u saglasnosti sa standardom ISO 259 iz 1975. godine i dodatkom iz 1983. godine;
- da se izvrši revizija standarda JUS K.G3.396 iz 1957. godine s tim da se izradi prednacrt standarda za elastične konične čaure za alate sa valjkastom i /ISO) četvrtkom prema JUS K.A2.001 uz korišćenje standarda DIN 6328/T2 iz 1980. godine.

Ovaj prednacrt će izraditi predstavnik TAM—Maribor.

Primena (ISO) četvrtke prema JUS K.A2.001 na ureznicima je od posebne važnosti za korisnike ureznika, pa eventualne primedbe na dogovor Komisije molimo da pošaljete najdalje do 1. decembra 1983. godine.

2. U periodu od 10. do 14. oktobra 1983. godine održani su konstiticioni sastanci komisija za standarde iz oblasti nafte i to:

- 10. oktobra — Komisije za standarde iz oblasti prerade nafte — klasifikacija, specifikacije i metode ispitivanja mazivih masti;
- 11. oktobra — Komisije za standarde iz oblasti prerade nafte — klasifikacija, specifikacije i metode ispitivanja nafte, gasovitih i tečnih goriva i sličnih proizvoda;
- 12. oktobra — Komisije za standarde iz oblasti prerade nafte — klasifikacije, specifikacije i metode ispitivanja industrijskih ulja i srodnih proizvoda;
- 13. oktobra — Komisije za standarde iz oblasti dinamičkih i statičkih merenja u proizvodnji, preradi, transportu nafte i petrohemiji, i
- 14. oktobra — Komisije za koordinaciju jugoslovenske standardizacije u oblasti nafte i gasa (prikaz ovog sastanka dat je u uvodnom delu ovih JUS informacija).

Pored konstituisanja, na dnevnom redu su bili problemi plana rada za 1984. godinu i programa rada u narednom periodu, kao i aktivnije uključivanje u rad međunarodne standardizacije.

U okviru komisija iz oblasti prerade nafte, usvojeno je da prioritetan zadatak bude pristupanje hitnoj reviziji i pregledu fonda jugoslovenskih standarda iz ove oblasti. Zaključeno je da se problem osavremenjavanja standarda za

kvalitet proizvoda reši preko pravilnika o kvalitetu i naredbi o obaveznim proizvođačkim specifikacijama, kako bi se omogućilo da se u dogledno vreme prikupi dovoljan fond metoda ispitivanja neophodnih za donošenje standarda za te proizvode. U tom obimnom poslu veći deo materijala će biti obezbeđen kroz predloge standarda JUGOMA koji će se ubuduće raditi u skladu sa Uputstvom 1 Saveznog zavoda za standardizaciju — postupak za uobličavanje i redigovanje jugoslovenskih standarda, mart 1983. godine. Za praćenje rada na međunarodnoj standardizaciji ISO i SEV obrazovane su radne grupe.

Osnovni predmet rada Komisije za standarde iz oblasti dinamičkih i statičkih merenja u nafti je razrada revizije standarda JUS B.H2.010 uz jednovremeno uklapanje u rad međunarodne standardizacije u toj oblasti. Zbog prirode materije u ovom se aktivno i veoma široko angažuje i Savezni zavod za mere i dragocene metale, kao nosilac zakonske metrologije u Jugoslaviji i aktivni učesnik u radu Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (OIML). Oformljene su, iz sastava Komisije, dve potkomisije: za dinamička i statička merenja u oblasti tečnih naftnih proizvoda, a predloženo je da se Komisija dopuni i potkomisijom za merenja u oblasti gasovitih proizvoda.

U planu rada za 1984. godinu predviđeni su: standardi za određivanje srednje temperature u rezervoarima, standard za određivanje gustine naftnih proizvoda sa osnovom za preračunavanje, standard za merila dužine koja se koriste kod merenja napunjenosti rezervoara, dok će elemente programa revizije standarda JUS B.H2.010 i dinamičkih merenja izraditi potkomisija i prezentirati ih najkasnije do 15. decembra 1983. godine.

Konstiticioni sastanak Komisije za standarde iz oblasti prerade nafte — klasifikacija, specifikacije i metode ispitivanja mazivih masti će morati da se formalno održi u drugom terminu, pošto nije mogla biti ostvarena nužna većina za potpuno odlučivanje.

17. Oktobra 1983. godine održan je sastanak Komisije za specijalne staklene termometre i staklene merne instrumente na kome je usvojen definitivni dokument JUS B.E4.340 Stakleni areometri konstantne mase za opštu namenu, i utvrđen plan rada za 1984. godinu — revizija standarda za termometre, izrada standarda za areometre za određivanje gustine pod pritiskom, i izrada nacrt revizije standarda za viskozimetre paralelno sa izradom neophodnih metroloških uslova i uputstava.

3. Sastanak Komisije za standarde iz oblasti mobilnih radio-uređaja održan je 12. oktobra 1983. godine u Arandelovcu. Sastanku su prisustvovali predstavnici RIZ, TEAS, ISKRA, EI, SURV, PKSV, ZJPTT i SZS.

Na sastanku je određena jugoslovenska delegacija za međunarodni sastanak SC 12F/IEC za mobilne radio-uređaje koji će se održati od 23. do 26. januara 1984. godine u Štokholmu, Švedska.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

Sastanak Komisije za specijalne funkcionalne tečnosti za automobile, održaće se 21. novembra 1983. godine u Saveznom zavodu za standardizaciju, sa početkom u 10 časova. Za sastanak je predložen sledeći dnevni red:

1. Razmatranje primedbi iz javne diskusije i usvajanje definitivnog teksta standarda **JUS H.Z2.010** – Antifriz na bazi etilenglikola. Tehnički uslovi, i odgovarajućih metoda ispitivanja vezanih sa njim od **JUS H.Z8.050** do **JUS H.Z8.060**.
2. Utvrđivanje predloga plana rada Komisije za 1984. godinu,
3. Razno.

Napominjemo da do 15. se vod za standardizaciju nisu nacrtali spomenutih standarda

41

428/1983/1

700052555.7,21

COST55

SVIMA KOJI NARUČUJU JUGOSLOVENSKE STANDARDE!
(Vidite JUS informacije broj 19 i 20)

UŠTEDITE I NAMA I VAMA VREME!

1. Kucajte narudžbenice standarda u 2 PRIMERKA.
2. Navodite samo oznake standarda i to po hronološkom redu.
3. Naručite unapred grane standarda koje vas interesuju!

(Biće vam automatski upućeni standardi koji iz te grane izađu, plaćanje po prijemu).

JUGOSLOVENSKI ZAVOD
ZA STANDARDIZACIJU
BEOGRAD
BLOBODANA PENEZIĆA-KRCUNJA 35
P. FAX 933

05713
UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA
'SVETOZAR MARKOVIĆ' ODELJENJE PERIODIKE
BRANKA ANDREJIC

11000BEOGRAD
BULEVAR REVOLUCIJE 71

ШТАМПАНЕ СТВАРИ

darstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 301, grupa za hemiju 316 i 315, grupa za mašinstvo 343, grupa za saobraćaj 342, grupa za elek-

306 – 312, urednik omlena 276.

Standardoteka: 240

Tehnički sekretar direktora: 290.